

“Ik hou enorm van waarnemen,” zegt bloementeler Lies Couckuyt. “Voelen hoe het veld erbij staat en hoe de bloemen het doen; zoveel in de landbouw heeft met voelen te maken.” Een zomeravond waarop ze zich met anderen in het biodynamische verdiepte, levert haar inzichten op en steeds weer nieuwe, boeiende vragen.

Sinds 4 jaar telen wij snijbloemen in de open lucht met één tunnel op een halve hectare in Landegem, dichtbij Gent. We begonnen op een perceel van biooerderij 't Schaaphof, maar door uitbreiding van hun teelten verhuisden wij naar een perceel wat verderop. Nu zitten we op grond van een gangbare akkerbouwer met een contract voor 3 jaar. We zetten zowel verse bloemen als droogbloemen af via floristen en sinds dit jaar vormen we een team van drie deeltijdsen, Michiel (22), Reina (41) en ikzelf (32). Alle drie staan we open en laten we ons inspireren door de biodynamische landbouw, het is fijn om die visie met elkaar te delen. Een bos bloemen maakt mensen gelukkig. Ik heb ideologisch lang getwijfeld of ik voor het telen van bloemen wel landbouwgrond mocht innemen. Ik dacht: produceer ik op die grond niet beter eten voor mensen? Door die brede glimlach op het gezicht van onze klanten beseft ik: 'dit is wel verantwoord.' Bloemen zijn het eten voor onze ziel, dat klinkt misschien wat zweverig, maar ik denk dat we die schoonheid net als muziek of kunst nodig hebben.

Ik ben altijd al een grote observator geweest, iemand die een diepe verbinding zoekt met wat ik doe. Niet zo maar oppervlakkig, maar met gans mijn hart en gevoel. Misschien is het daarom dat toen de biodynamische landbouw op mijn pad kwam, ik me daar ook helemaal voor open kon stellen. Mijn eerste kennismaking met biodynamische landbouw was negen jaar geleden tijdens een studiereis met Landwijzer op Dottenfelderhof. Dit is een grootschalig biodynamisch bedrijf in Duitsland met zowat alle takken van de landbouw erop vertegenwoordigd. Een week werden we ondergedompeld in het ganse bedrijf en ik raakte gefascineerd door de manier waarop daar samengewerkt wordt. Op een compleet gemengd bedrijf wonen kerngezinnen die met elkaar werken in een gemeenschappelijke visie, met een hoger doel. De jaren erna werkte ik op verschillende biobedrijven mee en startte uiteindelijk mijn eigen bedrijf.

Het 'biodynamische' kwam stapje voor stapje in ons bedrijf binnen. Het leuke is dat elke stagiair die bij ons 'passeer-

... zoveel
in de
landbouw
heeft met
'voelen'
te maken

Bloemen zijn het eten voor onze ziel, dat klinkt misschien wat zweverig, maar ik denk dat we die schoonheid net als muziek of kunst nodig hebben.

de' daar een beetje heeft toe bijgedragen. Zo kreeg ik van Rosette (van Veldkleur) mijn eerste opgevulde koeienhoorn. Dat was op een moment dat wij verhuisden van veld en het ingraven ervan was dé manier om stil te staan bij dat nieuwe veld waar we mee gingen samenwerken.

Samen met alle (ex-)stagiairs en medewerkers verdiepten we ons vorig jaar op een zomeravond in de biodynamische bloemen-

teelt, onder begeleiding van Koen Dhoore, docent bij Landwijzer. In de bloemeteelt komt het erop neer om een evenwicht te vinden tussen kiezel en kalk. Als de kiezel wegvalt en de kalk de bovenhand krijgt, dan krijgen we over-ontwikkelde bloemen. Als de kiezel de bovenhand krijgt dan is er niet genoeg groeikracht, krijg je dunne bloemenstelen en slingerplanten. Fascinerend om zien hoe de ene bloemsoort naar het kiezelachtige neigt, zoals de frêle juffertjes of luchtige

riddersporen en de andere naar het kalkachtige, zoals de bombastische dahlia's. Met koemestpreparaat, smeewortelgier of compost kan op zandgronden het evenwicht hersteld worden tussen kiezel en kalk. Op kiezelarme gronden kan dan weer het kiezelpreparaat of heermoesstee gebruikt worden. Iets om mee te experimenteren de komende jaren op al die bloemenvelden ... Die avond mijmerden we ook over de vraag hoe het komt dat mensen bloemen als

voedsel voor de ziel ervaren. Verschillende antwoorden en vragen kwamen naar voren zoals: de bloei van de plant is de fase waarin de plant in staat is om 'relaties' aan te gaan met het dierlijke, met insecten die voor bestuiving zorgen. Ze overstijgt even het plantenniveau en komt in het astrale niveau. Zou het daarom zijn dat ook de mens hiertoe zo'n aantrekking voelt? En wat zou de invloed zijn van het werken met kiezelpreparaat op de houdbaarheid van geogoste bloemen?

Blommm

Het merendeel van haar bloemen zet Lies af via Blommm, een biologische bloemenwinkel in Gent die samenwerkt met lokale producenten. Ze brengen bestellingen zoveel mogelijk met de fiets en gaan mee met de seizoenen. Dat betekent een start in de lente met de eerste narcissen en tulpen, volle boeketten in de zomer en de herfst sluit af met de pracht van dahlia's. In de winter werken ze met gedroogde bloemen en wintergroen.

In de Landbouwcursus lazen we ook een fragment waarbij de link tussen kleuren en planeten wordt gelegd. Zo beïnvloedt Mars rode bloemen, Jupiter gele en witte en Saturnus blauwe. Voor ons iets om verder te onderzoeken.

Dagelijkse rituelen of rituelen bij een grote gebeurtenis doen mij altijd even stilstaan. Dat is net als bij het gebruik van preparaten. Een moment om stil te staan bij wat we aan

het doen zijn, om verbinding te maken met de grond, de planten, de dieren. Om onze samenwerking met al deze 'vormen' te beklinnen. Het doet ons stilstaan in de hectiek van ons bedrijf. Momentjes om te koesteren. De stoffelijke werking van de preparaten is dan weer iets waar ik nog veel in kan bijleren en we mee zullen experimenteren, evenals het werken met de zaaikalender. Wij krijgen het voorlopig, om puur praktische redenen, niet gemanaged om te werken via deze kalender. Andere collega's wel. Zou het een invloed hebben om te zaaien op bloemdagen? Of eerder op worteldagen voor de wortelach-

tige bloemen bijvoorbeeld? Valt verder uit te zoeken, dit jaar gaan we alvast wat gegevens bijhouden om dit te onderzoeken.

Ik hou enorm van 'waarnemen'. Voelen hoe het veld erbij staat en hoe de bloemen het doen. Voelen wanneer de bloemen klaar zijn om te oogsten, zoveel in de landbouw heeft met 'voelen' te maken. Zo observeer ik vooral door me in te leven in een soort. Waar zit die plant nu, in het groei- of bloeistadium? Ziet-ie er te jong of te oud uit om te oogsten? Of waar zit de groeiagnatie? Is-ie ziek? Is het te droog? Is de bodem niet oké? Of omgekeerd, waarom staat dit gewas zo mooi? Zijn de zaden mooi afgerijpt? En natuurlijk, een theoretische achtergrond maakt dat voelen nog een tikkeltje gegronder en interessanter. Maar als boer(in) komt het er toch op neer die voelsprietten goed te ontwikkelen.

Wij dromen nog van een groter stuk grond, ongeveer twee hectare om de bodem de nodige rust te kunnen geven, het liefst met een gebouw of schuur erbij waar we voor langere tijd kunnen boeren. En ik wil nog heel veel leren en experimenteren op het vlak van biodynamische landbouw, dat maakt het juist zo b(l)oeiend.

Lies Couckuyt startte 10 jaar geleden in de landbouw en richtte in

2016 het biologisch snijbloemenbedrijf

Fleur-Couleur op.

Daarnaast werkt ze deeltijds voor Landwijzer. fleurcouleur.be.

wordpress.com

